CONSUMATORUL. NEVOILE ȘI RESURSELE FAMILIEI

- OPȚIONAL NOU LA NIVELUL UNITĂȚII ȘCOLARE -

Costache Elena, Liceul Tehnologic “Dimitrie Dima”, Pitești

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa ***Consumatorul. Nevoile și resursele familiei*** are în vedere curriculumul la decizia școlii la clasa a VII-a. Această programă de opțional la nivelul mai multor arii curriculare se caracterizează prin flexibilitate, varietate, accesibilitate, coerență și tratare transdisciplinară a conținuturilor și are menirea de a construi un model cognitiv adecvat familiarizării elevilor cu valorile economice practice ca fundament al culturii moderne.

Programa este concepută modular, gradual și complementar, pentru 1 oră / săptămână.

Acesta propune activități de învățare care solicită imaginația, creativitatea și capacitatea de a face conexiuni interdisciplinare între ariile curriculare "om și societate" și "matematică și științe" prin dezvoltarea unor abilități practice și de calcul necesare în fiecare zi.

În proiectarea conținuturilor s-a ținut seama de următoarele repere:

- avantajele unei abordări interdisciplinare;
- dezvoltarea competențelor, a deprinderilor, valorilor și atitudinilor necesare conturării profilului umanist individualizat, precum și a capacităților practice aplicabile în viața de zi cu zi;
- elevul este centru al demersurilor didactice inovatoare;
- creșterea relevanței orizontului cultural prin învățare ca experiență informală și nonformală.

Principiile fundamentale care au orientat elaborarea programei sunt: principiul relevanței; principiul diversificării; principiul transferului.

STRUCTURA PROGRAMEI

Programa pentru disciplina școlară opțională ***Consumatorul. Nevoile și resursele familiei*** are următoarea structură: notă de prezentare; structura programei; competențe generale; valori și atitudini; competențe specifice și conținuturi; sugestii metodologice și modalități de evaluare.

VALORI ȘI ATITUDINI:

- cultivarea respectului pentru valorile economice și de calcul aplicat;
- stimularea unei atitudini deschise, active față de actul educațional practic;
- cultivarea interesului pentru cunoașterea realităților vieții;
- interiorizarea unor norme axiologice care să confere identitate persoanei;
- dezvoltarea gândirii critice, flexibile și responsabile.

COMPETENȚE GENERALE:

1. utilizarea conceptelor specifice pentru organizarea demersurilor de cunoaştere şi explicare a unor fapte, evenimente și procese din viaţa reală;
2. aplicarea cunoştinţelor specifice în situaţii caracteristice vieții de zi cu zi, precum şi în analizarea posibilităţilor de dezvoltare personală;
3. cooperarea între elevi și în cadrul diferitelor grupuri pentru rezolvarea unor probleme teoretice şi practice specifice disciplinei de studiu;
4. evaluarea comportamentului adecvat unui mediu economico-social în schimbare;
5. formularea unor opinii referitoare la rezolvarea problemelor comunităţii, în general, și a familiei și individului, în particular.

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

1. **Nevoile și resursele familiei**

Competențe specifice	**Conținuturi**
1. Descrierea consumatorului 2. Identificarea tipurilor de nevoi și clasificarea acestora 3. Identificarea tipurilor de resurse și clasificarea aceastora 4. Identificarea corelațiilor dintre nevoile și resursele consumatorilor 5. Descrierea costurilor alegerilor făcute de consumatori	1. Omul – consumator rațional 2. Tipuri de nevoi – descriere, clasificare 3. Tipuri de resurse – descriere, clasificare 4. Raționalitatea utilizării resurselor. Costul alegerilor

2. **Buget personal și buget de familie**

Competențe specifice	**Conținuturi**
1. Identificarea tipurilor de venituri și cheltuieli din familie	**1. Veniturile și cheltuielile familiei** (definire, caracteristici): **I. Venituri:** salarii; pensii; alocații; chirii; - dobânzi, dividende, vânzarea bunurilor.

2. Exemplificarea trăsăturilor caracteristice fiecărui tip de venit sau de cheltuială din familie 3. Explicarea corelațiilor și diferențierilor dintre venituri și cheltuieli într-o familie 4. Alcătuirea bugetului unei familii 5. Descrierea tipurilor de bugete dintr-o familie	**II. Cheltuieli** (definire, caracteristici): întreținerea locuinței; hrană; sănătate; îmbrăcăminte; amenajarea locuinței (mobilierul, electrocasnicele, îmbunătățirile și redecorările); educație; automobilul de familie; socializare (timp liber, recreere și refacere, călătorii); rate lunare, chirii; impozite și taxe. **2. Buget personal și buget de familie** - descriere; tipuri: excedentar, echilibrat, deficitar

3. Surse de finanțare ale familiei

Competențe specifice	**Conținuturi**
1. Identificarea și descrierea surselor de finanțare ale unei familii 2. Identificarea tipurilor de credite și clasificarea acestora 3. Descrierea tipurilor de resurse 4. Identificarea corelațiilor dintre nevoile și resursele consumatorilor 5. Descrierea costurilor alegerilor făcute de consumatori	1. Surse de finanțare ale familiei 2. Creditul – descriere, clasificare 3. Tipuri de credite – descriere (pe termen scurt, mediu și lung) 4. Desfășurarea operației de creditare 5. Utilizarea creditelor

4. Metode de economisire ale familiei

Competențe specifice	**Conținuturi**
1. Identificarea și descrierea termenilor economie și economisire 2. Identificarea tipurilor de depozite 3. Identificarea și descrierea tipurilor de investiții	1. Economia și economisirea 2. Siguranța economiilor 3. Tipuri de economii (depozitul la bancă, dobânda la depozit) 4. Tipuri de investiții: acțiuni; bijuterii; obiecte de valoare, obiecte de artă.

5. Asigurarea riscurilor familiei

Competențe specifice	**Conținuturi**
1. Identificarea și descrierea riscurilor unei familii 2. Identificarea persoanelor implicate în asigurarea bunurilor unei familii 3. Identificarea și descrierea tipurilor de asigurări	1. Riscul – descriere, caracteristici 2. Persoane implicate în asigurarea bunurilor unei familii 3. Tipuri de asigurări - obligatorii (locuință, automobil) - facultative (locuință, automobil, pensie, de studii, de călătorii, de viață)

SUGESTII METODOLOGICE ȘI MODALITĂȚI DE EVALUARE

Acest curriculum se poate folosi ca instrument de lucru ce se adresează profesorilor ce predau discipline socio-umane de natură economică fiind conceput în astfel fel încât să permită:

- orientarea elevilor în cunoaştere şi comunicare prin apelul, în cunoştinţă de cauză, la concepte şi practici economice;
- orientarea propriei activități spre conceperea și realizarea unor situaţii de învăţare vizând formarea de competenţe la elevi specifice domeniului;
- manifestarea creativității didactice în adecvarea demersurilor didactice la particularităţile elevilor.

Opționalul la nivelul mai multor arii curriculare are un pronunţat caracter aplicativ și presupune accentuarea dimensiunii acţionale în formarea personalităţii elevului.

Centrarea pe elev ca subiect al activităţii instructiv-educative şi orientarea acesteia înspre formarea competenţelor specifice presupun respectarea unor exigenţe ale învăţării durabile, printre care:

- utilizarea unor metode active (învăţarea prin descoperire, învăţarea problematizată, învăţarea prin cooperare, simularea, jocul de roluri), care pot contribui la dezvoltarea receptivităţii şi capacităţii de abordare raţională a problemelor economice, personale şi publice, în contextul unui mediu familial și individual dinamic, economic, social şi cultural complex;
- realizarea unor observaţii, studii de caz, elaborate individual şi în grupuri de lucru, pentru exersarea competenţelor, utilizarea calculatorului (a softurilor educaţionale şi internetului) în exerciţii de simulare a derulării, monitorizării şi evaluării unor sarcini de lucru care apropie procesul de predare-învăţare-evaluare de realitatea de zi cu zi;
- operarea cu diferite alternative explicative în interpretarea unor fapte, fenomene și procese economice care poate contribui la dezvoltarea unui comportament competitiv şi raţional în utilizarea resurselor proprii.

Evaluarea reprezintă o componentă organică a procesului de învăţare. Ea se realizează în principal ca evaluare continuă, formativă. Formele şi instrumentele clasice de evaluare trebuie să se împletească cu utilizarea calculatorului, a formelor şi instrumentelor complementare, precum: proiectul, portofoliul, autoevaluarea, observarea sistematică a activităţii şi a comportamentului elevilor.